

GRUZJA

PODSTAWOWE INFORMACJE

Powierzchnia	69,7 tys. km ²
Ludność	ok. 4,5 mln
Stolica	Tbilisi (ok. 1,3 mln mieszkańców)
Religia dominująca	prawosławie
Waluta	Lari (GEL) (1 USD - ok. 1,75 Lari)
Strefa czasowa	UTC +4
Prezydent	Giorgi Margwelaszwili (od listopada 2013)
Premier	Irakli Garibaszwili (od listopada 2013)

Członkostwo w ważniejszych ugrupowaniach międzynarodowych: ONZ, BŚ, MFW, WTO, EBOR, GUAM, BSEC.

GRUZJA POSIADA SZEREG PODPISANYCH UMÓW O UŁATWIENIACH HANDLOWYCH:

- GSP+ z UE
- FTA z krajami WNP oraz Turcją,
- MFN z krajami członkowskimi WTO,
- GSP z USA, Kanadą, Japonią, Szwajcarią i Norwegią,

POLITYKA GOSPODARCZA

Podstawą współczesnej gospodarki gruzińskiej jest uprawa owoców cytrusowych, winogron, herbaty, orzechów laskowych, warzyw i trzody chlewnej. Do głównych gałęzi przemysłu tego kraju zaliczyć należy przemysł hutniczy, lotniczy, wydobywczy (mangan i miedź), chemiczny oraz produkcję wina i wód mineralnych, wyrobów drewnianych, komponentów maszyn i urządzeń elektrycznych.

Na początku lat 90-tych XX w., w rezultacie wystąpienia szeregu czynników (rozpad ZSRR, konflikty wewnętrzne w Abchazji i Południowej Osetii, brak stabilizacji politycznej), Gruzja znalazła się w bardzo trudnej sytuacji gospodarczej. W 1995 r. Gruzja, przy wsparciu ze strony Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Banku Światowego, rozpoczęła proces stabilizacji gospodarki. Wprowadzono wymienialność waluty narodowej, sprywatyzowano handel i drobną wytwórczość, stworzono bazę prawną dla rozwoju prywatnej przedsiębiorczości. Procesy transformacji rynkowej są nadal kontynuowane – realizowany jest program prywatyzacyjny i podejmowane są działania w zakresie liberalizacji zasad prowadzenia działalności gospodarczej. Dzięki liberalnemu prawu pracy i niskim obciążeniom

fiskalnym Gruzja znajduje się w czołówce państw przyjaznych inwestorom. Wg raportu „Doing Business” z października 2012r. znajduje się pod tym względem na 9. miejscu w świecie.

Światowy kryzys ekonomiczny z 2009 r. nie zaszkodził Gruzji w tym stopniu jak np. niektórym krajom wschodnim. Relatywnie niska zależność od eksportu i wysoki stopień rozwoju systemu bankowego oraz dopływ gotówki (przeznaczonej przede wszystkim na cele infrastrukturalne) związany z pomocą społeczności międzynarodowej po wydarzeniach z sierpnia 2008 r. spowodowały, że kryzys nie wpłynął znacząco na dane makroekonomiczne kraju. Znacznie ważniejszym powodem ujemnej wartości wzrostu gospodarczego w roku 2009 był konflikt z Rosją z sierpnia 2008 r. Efektem tego wydarzenia był spadek bezpośrednich inwestycji zagranicznych, spadek obrotów w handlu zagranicznym oraz ruchu turystycznego.

W celu pobudzenia gospodarki w roku 2010, szczególnie sektora bankowego i budowlanego, przygotowano nowy pakiet finansowy. Zakładał on szybkie pozyskanie z EBRD 200 mln USD oraz emisję obligacji na kwotę 260 mln GEL (ok. 157 mln USD). Pozyskane środki przeznaczone były na wsparcie sektora bankowego i projektów infrastrukturalnych. Elementem pakietu była również liberalizacja prawa bankowego tak, aby banki mogły wprowadzić na rynek więcej pieniędzy. Ponadto wprowadzono kredyty z gwarancją państwa dla lokalnych firm budowlanych.

W 2011 roku PKB Gruzji wzrosło o 7,2% w porównaniu z 2010 r., co stanowiło jeden z najlepszych wskaźników w regionie. W 2012r. wzrost PKB wyniósł 6,0%.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
PKB (w mld USD)	7,8	10,2	12,8	10,8	11,7	14,4	15,8
PKB (rok do roku w %)	9,4	12,3	2,3	-3,8	6,4	7,2	6,0
Zadłużenie zagraniczne (w mld USD)	3,8	5,8	7,6	8,7	9,7	10,6	8,2
Inflacja (w %)	8,8	11,0	5,5	3,0	11,2	2,0	4,5
Bezrobocie (w %)	13,6	13,3	16,5	16,9	16,3		16,3
Eksport (w mld USD)	2,55	3,18	1,5	1,1	1,6	2,19	3,32
Import (w mld USD)	3,7	5,2	6,3	4,5	5,2	7,01	6,68
Średni kurs USD/GEL	1,77	1,67	1,47	1,67		1,76	1,66
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (skumulowane, mln USD)	1.190	2.014	1.564	658	814,5	980,6	

Źródło: Departament Statystyki Gruzji, Ministerstwo Finansów Gruzji, Centralny Bank Gruzji; National Statistic Office of Georgia

RAMY PRAWNO-TRAKTATOWE POLSKO-GRUZIŃSKIEJ WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ

Do najważniejszych umów regulujących polsko-gruzińską współpracę gospodarczą zaliczyć należy:

- Umowę o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich krajami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony, sporządzoną w Luksemburgu dnia 22 kwietnia 1996 r.
- Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Gruzji w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisaną w Warszawie dnia 5 listopada 1999 r.
- Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Gruzji o współpracy gospodarczej, podpisaną w dniu 5 listopada 2007 r. w Warszawie.

WYMIANA HANDLOWA POLSKI Z GRUZIĄ (mln USD)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Dynamika (%)
Obroty	27,68	68,3	66,4	53,0	59,9	74,5	96,4	139,0
Eksport	24,24	61,3	51,8	46,2	51,2	64,3	86,8	146,1
Import	3,44	7,0	14,6	6,8	8,7	10,2	9,6	96,15
Saldo	20,8	54,3	37,2	39,4	42,5	53,1	77,2	

Dane GUS

W okresie styczeń-marzec 2013 r. polsko-gruzińskie obroty handlowe wyniosły 21,9 mln USD, z czego polski eksport 19,9 mln USD, a import 2,0 mln USD. Dynamika wzrostu wzajemnych obrotów w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wyniosła 11%. Polski eksport do Gruzji obejmuje m.in.: leki, kosmetyki, proszki do prania, pieluchy, golarki, meble, tłuszcze roślinne, pojazdy, maszyny budowlane, części do taboru kolejowego, farby, płyty pilśniowe i wiórowe. W przypadku importu z Gruzji, najważniejsze pozycje stanowią artykuły rolno-spożywcze, m.in.: wina, orzechy, owoce suszone, soki, woda mineralna oraz podzespoły elektroniczne i elektrotechniczne.

POLSKO-GRUZIŃSKA MIĘDZYRZĄDOWA KOMISJA DS. WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ

W dniu 4 marca 2010r. w Tbilisi odbyło się pierwsze posiedzenie Polsko-Gruzjińskiej Komisji ds. Współpracy Gospodarczej. Przewodniczącą sekcji polskiej Komisji była Grażyna Henclewska, Podsekretarz Stanu w MG, a sekcji gruzińskiej Zurab Alavidze, Wiceminister Rozwoju Gospodarczego. Podczas obrad Komisji, która została powołana na podstawie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Gruzji o Współpracy Gospodarczej (z 5 listopada 2007 r.), omówiono najważniejsze dziedziny gospodarcze będące przedmiotem polsko-gruzińskiej współpracy gospodarczej, w tym w sektorze energetycznym, polityce regionalnej, finansach i bankowości, rolnictwie, turystyce, inwestycjach, ochronie środowiska i wielu innych.

W dniu 9 maja 2011r. w W-wie odbyło się II-gie posiedzenie Polsko-Gruzińskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Gospodarczej, na którym omówiono całość spraw związanych z polsko-gruzińską współpracą gospodarczą. Podczas komisji omówiono wszystkie aspekty polsko-gruzińskiej współpracy gospodarczej dotyczące różnych sektorów, w tym handlu, energetyki, rolnictwa, budownictwa, zdrowia, turystyki i wielu innych. Podczas pobytu delegacji gruzińskiej w Warszawie odbyło się także spotkanie biznesowe w PAIILZ promujące rozwój wzajemnej współpracy gospodarczej, w tym inwestycyjnej.

DOSTĘP DO RYNKU

Gruzja, jako członek Światowej Organizacji Handlu (WTO), nie stosuje żadnych istotnych ograniczeń w zakresie handlu zagranicznego i zagranicznych transferów finansowych, a jej system regulacji prawnych w tym zakresie oceniany jest jako jeden z najbardziej liberalnych. Ponadto, przyjęta przez władze gruzińskie polityka zakłada brak ograniczeń w zakresie lokowania bezpośrednich inwestycji w Gruzji, z wyłączeniem jedynie kilku strategicznych branż. Szczegółowe informacje nt. regulacji prawnych z zakresu prowadzenia współpracy gospodarczej z partnerami gruzińskimi powinien być dostępny na stronie Gruzjińskiej Agencji Inwestycyjnej www.investingeorgia.org. Aktualny wykaz prywatyzowanych przedsiębiorstw gruzińskich zamieszczany jest na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju Gospodarczego Gruzji www.privatization.ge, zaś informacje o możliwościach inwestycyjnych w rolnictwie – na stronie: www.agro100.ge.

Władze gruzińskie systematycznie podejmują działania w celu dalszej liberalizacji dostępu do rynku gruzińskiego, zmniejszania obciążeń inwestorów zagranicznych i dostosowania gruzińskich przepisów prawnych do standardów międzynarodowych.

Ponadto, podejmowane są różnorodne inicjatywy, których celem jest prowadzenie dialogu administracji ze środowiskami przedsiębiorców. Jednym z podstawowych zadań władz Gruzji jest przekonanie inwestorów zagranicznych o bezpieczeństwie inwestowania w Gruzji. Służy temu między innymi liberalizowanie ustawodawstwa gospodarczego oraz szereg reform: liberalny i przejrzysty system podatkowy, reforma celna, uproszczenie procedur, zmniejszenie maksymalnego czasu odprawy celnej, zmniejszenie ilości wymaganych pozwoleń i licencji oraz uproszczenie systemu ich wydawania, wprowadzenie zasady obsługi przedsiębiorców przy jednym okienku (one stop shop) oraz zasady „milczenie oznacza zgodę”, budowa systemu regulacji technicznych, liberalne prawo pracy, uchwalenie ustawy o wolnych strefach ekonomicznych i jej faktyczna implementacja (powstały strefy w Poti oraz w Kutaisi).

Działania te zyskały uznanie w oczach międzynarodowych instytucji finansowych, które wysoko plasują Gruzję w rankingach wolności gospodarczej.

Generalnie polityka handlowa Gruzji jest stosunkowo liberalna: niskie cła (90% dóbr objętych jest stawką zerową), jedynie kilka licencji i pozwoleń, brak kontyngentów importowych, brak opłat eksportowych i reeksportowych, brak podatku VAT od eksportu, uproszczone i skrócone procedury odpraw celnych.

Jedną z podstawowych barier handlowo-gospodarczych jest przede wszystkim niestabilna sytuacja polityczna w regionie.

DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU POLSKO-GRUZIŃSKIEJ WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ

W dniach 5-8 grudnia 2007 r. w Tbilisi odbyła się Polska Ekspozycja Narodowa, w której udział wzięło 25 przedsiębiorców z Polski. Przedsięwzięcie przebiegało pod patronatem Ministra Gospodarki i Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi RP oraz Ministra Rozwoju Gospodarczego Gruzji. Ekspozycja poprzedzona była seminarium (20 lipca 2007 r.) i konferencją (19 października 2007 r.) nt. stosunków gospodarczych między Polską i Gruzją. Obydwa spotkania zorganizowane były dla polskich przedsiębiorców zainteresowanych rynkiem gruzińskim i odbyły się w Ministerstwie Gospodarki w Warszawie. W latach 2008-2012r. delegacja Gruzji regularnie uczestniczy w Forum Ekonomicznym w Krynicy.

Praktycznie co roku organizowane są misje gospodarczo-handlowe polskich przedsiębiorców do Gruzji. W listopadzie 2010r. przebywała w Gruzji polska misja gospodarcza pod przewodnictwem Pani Grażyny Henclewskiej, Podsekretarza Stanu w MG. Podczas misji odbyło się Polsko-Gruzińskie Seminarium Biznesu w Tbilisi. W lipcu 2011r. podczas pobytu w Gruzji Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego zostało zorganizowane Polsko-Gruzińskie Forum Biznesu z udziałem przedstawicieli polskiej i gruzińskiej administracji gospodarczej oraz przedsiębiorstw. W otwarciu forum uczestniczyli Prezydent RP oraz Premier Gruzji. W styczniu 2012r. organizatorem misji handlowej do Tbilisi była Krajowa Izba Gospodarcza. Pomocy finansowej w realizacji przedsięwzięć promocyjnych za granicą, w tym na terenie Gruzji, mogą udzielać Urzędy Marszałkowskie w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych 2007 - 2013 - informacje na stronie: www.mrr.gov.pl i na stronach urzędów marszałkowskich poszczególnych województw. Decyzją Komitetu Polityki Ubezpieczeń Eksportowych z dnia 24 października 2007 r. – przywrócone zostało zabezpieczenie Gruzji systemem ubezpieczeń kredytów eksportowych, oferowanych przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A – strona: www.kuke.com.pl.

IZBY

Polsko-Gruzińska Izba Gospodarcza

ul. Waszkowskiego 2
02-913 Warszawa, Polska
e-mail: biuro@pgig.org
www.pgig.org

Gruzińskie Stowarzyszenie Małego i Średniego Biznesu

www.gsmea.ge

Opracowano na podstawie danych z Departamentu Promocji i Współpracy Dwustronnej Ministerstwa Gospodarki, WPHI Ambasady RP w Gruzji, 2014 r.

WAŻNE KONTAKTY

Ambasada Gruzji w Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Berneńska N6
00-540 Warszawa
tel.: + 48 22 616 62 21 / 22 / 25
fax: + 48 22 616-62-26
e-mail: warsaw.emb@mfa.gov.ge
www.poland.mfa.gov.ge
Godziny pracy: 09:00-18:00

Wydział ekonomiczny Ambasady RP w Gruzji

ul. Braci Zubalaszwili 19
0108 Tbilisi, Georgia
tel.: (+ 995 32) 92 03 98
fax: (+ 995 32) 92 03 97
email: economy@poland.ge
www.tbilisi.polemb.net

CIEKAWOSTKI

Przewodniki

http://gruzja.pl/content/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1

<http://www.koniecswiata.net/europa/gruzja/karta-kraju/>

<http://paragonzpodrozy.pl/4037/jak-tanio-podrozowac-po-gruzji/>

Gruzja w przyspieszeniu - film: <http://vimeo.com/72131557>

